

Prædiken til Trinitatis søndag Joh. 3,1-15

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Der var et menneske, en af farisæerne, ved navn Nikodemus, medlem af jødernes råd. Han kom til Jesus om natten og sagde til ham: »Rabbi, vi ved, du er en lærer, der er kommet fra Gud; for ingen kan gøre de tegn, du gør, uden at Gud er med ham.« Jesus svarede ham: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige.« Nikodemus sagde til ham: »Hvordan kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin mors liv og fødes?» Jesus svarede: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født af vand og ånd, kan ikke komme ind i Guds rige. Det, der er født af kødet, er kød, og det, der er født af Ånden, er ånd. Du skal ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I må fødes på ny. Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører den suse, men du ved ikke, hvor den kommer fra, og hvor den farer hen. Sådan er det med enhver, som er født af Ånden.« Nikodemus spurgte ham: »Hvordan kan det gå til?» Jesus svarede: »Du er lærer i Israel og forstår ikke det? Sandelig, sandelig siger jeg dig: Vi taler om det, vi ved, og vi vidner om det, vi har set, men I tager ikke imod vort vidnesbyrd. Tror I ikke, når jeg har talt til jer om det jordiske, hvordan skal I så tro, når jeg taler til jer om det himmelske? Ingen er steget op til him-

*len undtagen den, der steg ned fra himlen, Menneskesønnen. Og ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan skal Menneskesønnen ophøjedes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham.«
Johannesevangeliet 3,1-15*

Her inden gudstjenesten for alvor gik i gang, hørte vi klokkerne. Det gør vi hver eneste gang der er gudstjeneste. Vi hører dem morgen og aften, og vi hører dem ved alle kirkelige handlinger. Klokkerne er en fast del af kristendommen. Således ringes der med klokker i alle verdens kirker, fordi det er blevet den særegne måde at kalde til bøn, gudstjeneste og den slags på.

Klokkerne fungerer desuden i katolsk tradition som markeringen af, at nu er brødet og vinen skiftet til legeme og blod. Således var der i mange kirker et ekstra lille tårn, hvor *kommunikationsklokken* sad, altså en særlig nadverklokke, som viste forvandlingen og at Guds under var sket på ny.

Desuden bruger vi klokken til rigtig meget andet, og i vestlig tradition har klokkerne også været et middel til advarsel, hvis noget var galt – f.eks. en kommende stormflod, eller klokkerne har været brugt til at markerer festlige begivenheder såsom Danmarks befrielse. Og så vil de fleste børn og barnlige sjæle nok kende klokken fra Hjem-IS-bilen, hvor klokken ikke bringer varsel om dårligt nyt, men om iskolde fristelser. Nuvel, oven på dette lille indledende stykke om klokkeringning, så kommer vi til pointen.

Vi har i begyndelsen af gudstjenesten også bedeslagene. Det er 3x3 klokkeslag, som markerer Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd. Det er triniteten – den treenige Gud. I dag, er det Trinitatis søndag, den første søndag i den periode, der kaldes trinitetsperio-

den. For triniteten er nu endelig samlet. Gud har hele tiden været der, men Jesus var på jorden. Nu er Jesus steget til himmels – der havde vi Kristi Himmelfart, og Helligånden har været på jorden og sat gang i Guds kirke – det var til Pinse.

De tre skikkelser i triniteten er således alle til stede i himlen, som de har været det fra begyndelsen.

Og triniteten, den treenige Gud, er en ejendommelig størrelse. Gud er Kristus og Helligånden, men Helligånden er Kristus og Gud, og Kristus er både Gud og Helligånd, men den er ikke én og samme. Og det er måske ikke så nemt at forstå – hvilket det aldrig har været for de kristne.

Der er én Gud, og ikke tre. De har så ikke én form, og heller ikke tre. De er både uafhængige af hinanden og afhængige af hinanden, og således er triniteten, som er fællesbetegnelsen, en ganske svær størrelse at begribe. Skal man koge det helt ned til det allermost konkrete, så er Gud mere end Gud. Fordi Gud også optræder som Søn og Helligånd. Derfor er Gud ikke langt væk, men ganske tæt på.

Kirken her er skabt ved Guds ånd, og Kristus døde i hænderne på os mennesker, iført kød og blod, så han mærkede den smerte livet kunne være. Alt dette er Gud nu en del af, fordi han har været på jorden både som Helligånd og Kristus.

Min pointe med det er, at Gud ikke er langt væk. Gud er faktisk ganske tæt på os, fordi

han er med os gennem kirken, og han er med os gennem vores følelser og smerte, fordi han oplevede det gennem Kristus. Nuvel – det er første pointe i dag. Gud er med mennesket i alt!

Anden pointe kommer fra evangelieteksten, hvor Jesus taler med en farisæer ved navn Nikodemus. I samtalen mellem de to tales der om, hvordan mennesket kan komme nær Gud, for de gerninger Jesus udfører, må ifølge Nikodemus være et udslag af, at Gud er med Jesus.

Hertil svarer Jesus, at det er kun ved at blive født på ny, at vi kan se ind i Guds rige.

Hvordan man så fødes på ny, undrer Nikodemus sig over, og det kan man vel ikke bebrejde ham, for han stiller den logiske konsekvens op, at en fødsel på ny ikke kan lade sig gøre, da man ikke kan komme tilbage i sin moders liv for anden gang. Og Jesu pointe med en ny fødsel er således heller ikke, at man skal fødes i kød, men at man skal fødes i ånd, og det kun er gennem den åndelige fødsel, at man kan se ind i Guds rige.

Nu sidder der måske nogle og tænker: Hvordan bliver jeg så født af ånd? Hertil bringer Jesus vandet i spil. Det er ganske enkelt dåben han taler om, som er det afgørende. Og det er i virkeligheden den anden pointe i dag, at dåben er afgørende. Gud er med mennesket i alt – det konkluderede vi før, men når det er sagt, må mennesket dog først lade sig føde på ny i ånd, og dermed i vand og dermed skal vi lade os døbe, da det er vejen til den åndelige genfødsel.

Dette er noget, som kun sker en gang. Vi skal ikke lade os genføde igen og igen og igen. Det er ikke som med så meget andet, at det kan blive for gammelt. Én gang døbt – altid døbt. Og hermed finder vi i anden pointe, at fordi dåben er vigtigt, så skal vi som kristne også lade os døbe og ikke mindst lade vores børn døbe og selvfølgelig opfordre alle andre til at lade sig døbe, og her ender vi ved dåbsbefalingen, som vi hører ved enhver barnedåb: Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens, og Sønnens og Helligåndens navn.

Dette er dåbsbefalingen, som Jesus pålægger sine disciple. Alle skal døbes, alle skal være en del af det rige, som kun Gud og Jesus råder over. For vi skal holde de love, som Gud og Jesus har befalet os. Vi skal efterleve de bud, som kommer fra Gud og Jesus, og som Helligånden nu hjælper os med at føre ud i livet ved at have skabt kirken. Når det er sagt, vil jeg gerne lige trække et enkelt ord ud af teksten. Det er nemlig ordet *Alle*. Dåbsbefalingen lyder at alle skal gøres til disciple; at alle kan modtage dåben. Det er altså ikke kun mænd. Det er ikke kun kvinder. Det er ikke kun hvide, og det er ikke kun sorte, det er ikke kun europæere, og det er ikke kun asiater, det er ikke kun tynde, og det er ikke kun tykke, det er ikke kun unge og det er ikke kun gamle og det er ikke kun præster og det er ikke kun bønder. Det er ikke kun nogle og altså ikke nogen andre. Det er alle. Guds budskab går ud til alle. Hver og en, og det gør ikke forskel på, hvem man er.

Når jeg tager dette op, så er det ikke fordi, der herfra skal lyde en eller anden moralprædiken – tværtimod. Jeg tror aldrig det har hjulpet hverken præst eller menighed at man moralprædiker. Men i lyset af det der sker verden over, og med intentionen om, at en prædiken gerne må tale ind i tiden, så ligger det mig på hjertet at adressere den enkelthed der er i evangeliet, at alle mennesker er Guds børn, og at Kristus kom for at frelse os alle, og ikke kun nogle få, og at Helligåndens virke ikke kun var forbeholdt nogle enkelte, men egentlig alle.

Så selvom Jesu ord om en genfødsel ved ånd og vand måske kan forekomme kryptiske, så er vi alligevel nede ved essensen af det hele: at Jesus bereder en vej for alles frelse. Vegen ligger lige for ved dåben, men uanset hvad, så vil Gud altid være med os i alle henseender – om ikke andet, så må vi bede til at det må være tilfældet.

Den treenige Guds facetter er måske ikke altid lige nemme at gennemskue, ligesom Bibelens ord kan forekomme kryptiske og dermed kan misforstås. Men pointen med prædikenen er, at min udlægning ikke er mejslet i sten. Den er et oplæg til refleksion og debat, som man i den kommende uge kan tage med, og overveje, om evangeliet måske siger noget andet til en.

Og så kan vi, fordi vi har en kirke skabt af Helligånden, forsamles med Guds fred, Kristi nåde og Helligåndens kærlighed og diskutere, om vi gør det godt nok.

Det står således til fortolkning og til debat –

jeg står i hvert fald til rådighed, hvis man trænger til en god snak om Bibelens ord, og evangeliets budskab. Amen.

Simon Jylov

Espe, Vantinge og Hillerslev sogne

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 741: Op, min sjæl, thi sol er oppe

Nr. 675: Gud, vi er i gode hænder

Nr. 52: Du, Herre Krist

Nr. 11: Nu takker alle Gud

Nr. 7: Herre Gud! Dit dyre navn og ære

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk